

Notat vedrørende gældende regler om oplysning om fjernvarmedata

Kontor/afdeling
Varme og affald

Dato
28-01-2025

J nr. 2024 - 8276

/TBSGL/HLNHL

Problem

I forbindelse med opstarten af arbejdet under Forsyningsdigitaliseringsprogrammets dataudviklingsgruppe på varmeområdet er der efterspurgt en redegørelse for, hvilke regler der gælder for udlevering af data fra et varmforsyningselskab.

Indeværende notat redegør for gældende regler på varmforsyningsområdet under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets ressort vedr. oplysning om varmeforbrug og fakturering til forbrugeren, herunder i energioplysningsbekendtgørelsen og varmforsyningsloven. For at give et bredere overblik over, hvilke data et varmforsyningselskab er forpligtet til at samle og dele, gennemgår notatet ligeledes de oplysninger, som selskabet har pligt til at oplyse til Forsyningstilsynet i medfør af anmeldelsesbekendtgørelsen.

Baggrund

Varmeforsyningsloven

Varmeforsyningsloven, der bl.a. regulerer kollektive varmforsyningsanlæg, indeholder enkelte bestemmelser, som vedrører data og oplysninger. I notatet er medtaget § 20 d, stk. 1, § 21, stk. 1, § 22, stk. 2, § 23 d, stk. 1-3, og § 28 a, stk. 1, 3 og 4.

§ 20 d, stk. 1, tilsiger, at varmedistributionsvirksomheder skal stille deres ydelser omfattet af § 20, stk. 1, til rådighed for forbrugerne på gennemsigtige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende vilkår. § 20, stk. 1, vedrører hvilke omkostninger, der kan indregnes i varmepriserne. Bestemmelsen i § 20 d, stk. 1, skal bl.a. sikre forbrugerens adgang til oplysninger om grundlaget for varmedistributionsvirksomhedernes tarifiering. Kravet om gennemsigtighed har til formål at styrke forbrugerens position i forhold til varmforsyningsvirksomheden.

Efter varmforsyningslovens § 21, stk. 1, skal tariffer, omkostningsfordeling på anlæg med forenet produktion og andre betingelser for ydelser omfattet af §§ 20, 20 a eller 20 b desuden anmeldes til Forsyningstilsynet med angivelse af grundlaget herfor efter regler fastsat af tilsynet. Hovedformålet hermed er at give Forsyningstilsynet et fyldestgørende datagrundlag for som tilsynsmyndighed at kunne udøve priskontrol. I den sammenhæng giver varmforsyningslovens § 22, stk. 2, Forsyningstilsynet bemyndigelse til at fastsætte regler om indberetning af data fra de anlæg, der er nævnt i § 20, stk. 1. Sådanne regler er udmøntet i anmeldelsesbekendtgørelsen, som er beskrevet i notatets sidste afsnit.

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

§ 23 d, stk. 1, giver klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndigelse til at pålægge de af loven omfattede anlæg at udarbejde og udlevere nærmere angivne oplysninger om anlæggenes produktions- og driftsmæssige forhold samt om de af anlæggene købte og solgte ydelser til sikring af prisgennemsigtighed, forsyningssikkerhed og til opfølgning af energi- og miljøpolitiske målsætninger, herunder til udarbejdelse af det nødvendige datagrundlag i forbindelse hermed. Derudover kan klima-, energi- og forsyningsministeren indhente de nødvendige oplysninger til brug for kortlægningen af den kollektive forsyning med opvarmet vand, damp eller gas hos kommunerne jf. § 23 d, stk. 2. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan, jf. § 23 d, stk. 3, fastsætte regler om omfanget og offentliggørelse af de i stk. 1 og 2 nævnte oplysninger.

I varmforsyningslovens § 28 a, stk. 1, er det desuden bestemt, at varmedistributionsvirksomheder skal sikre, at forbrugerne oplyses om mulighed for varmebesparelser, give den enkelte varmekonsumer informationer om sit faktiske varmekonsum og faktiske aktuelle priser mindst en gang årligt og kortlægge det samlede varmekonsum i forsyningsområdet. Data fra kortlægningen skal offentliggøres eller på begæring stilles til rådighed. Dertil har klima-, energi- og forsyningsministeren i § 28 a, stk. 3, bemyndigelse til at fastsætte regler om gennemførelse af bestemmelserne i stk. 1, herunder regler om forbrugernes ret til at modtage oplysningerne flere gange årligt, elektronisk, og uden at der opkræves særskilt gebyr.

Bemyndigelserne i § 23 d, stk. 1 og 3, jf. ovenfor, og § 28 a, stk. 3, er delvist udmøntet i energioplysningsbekendtgørelsen, ifm. implementeringen af EU-direktivet om energieffektivisering, som har til formål at muliggøre energibesparelser. Reglerne, der følger af energioplysningsbekendtgørelsen, er gengivet i afsnittet nedenfor.

Klima-, energi- og forsyningsministeren kan også, jf. § 28 a, stk. 4, fastsætte regler om, at varmedistributionsvirksomheder skal videregive oplysninger omfattet af § 23 d, stk. 1, til forbrugerne. Denne bemyndigelse er ikke udnyttet.

Energioplysningsbekendtgørelsen

Energioplysningsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1272 af 20. november 2024) indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012 om energieffektivitet, herunder artikel 10 om faktureringsoplysninger og artikel 11 om omkostninger ved adgang til målings- og faktureringsoplysninger, samt artikel 24 om fjernvarme og fjernkøling i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder.

Kravene om adgang til oplysninger om målingen og faktureringen af energiforbrug skal styrke slutkundernes stilling, så kunderne bedre kan regulere deres energiforbrug, jf. præambelbetragtning nr. 33 i direktivet. Kravene er altså fastsat ud fra et

mål om effektivitet i energianvendelsen. Det var med direktivet af 2012 en målsætning at reducere Unionens primærenergiforbrug med 20 % senest i 2020 i forhold til prognoserne. Det reviderede direktiv om energieffektivitet ((EU) 2023/1791), som trådte i kraft i oktober 2023, hæver EU's energieffektivitetsmål. Målet er at reducere primærenergiforbruget i EU med 34 % i forhold til 2005. Dertil at det endelige energiforbrug på EU-plan reduceres med mindst 11,7 % i 2030 i forhold til indsatsniveauet under EU's referencescenarie fra 2020.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 1 til direktivet, at formålet med øget energieffektivisering bl.a. er at forbedre Unionens forsyningssikkerhed ved at reducere primærenergiforbruget og reducere energiimporten, samt at bidrage til en omkostningseffektiv reduktion af drivhusgasemissioner og dermed til at mindske klimaforandringerne. Et skift til en mere energieffektiv økonomi kan desuden også fremskynde udbredelsen af innovative teknologiske løsninger og forbedre industriens konkurrenceevne i Unionen.

Anvendelsesområde og definitioner

Energioplysningsbekendtgørelsen indeholder bestemmelser om energivirksomheders samt bygningsejeres (bygninger med fordelingsmålere), forpligtelse til at oplyse slutkunder og slutbrugere om deres energiforbrug, fakturering i medfør heraf samt andre faktureringsoplysninger. Adgang til data, der relaterer sig til information om varmeforbrug, fakturering m.v., er reguleret i energioplysningsbekendtgørelsens kapitel 3.

Definitionen for den faktureringsansvarlige følger af energioplysningsbekendtgørelsens § 2, nr. 12. Den faktureringsansvarlige er for slutkunder den fysiske eller juridiske person, som slutkunden har indgået aftale med om levering af opvarmning eller køling. For slutbrugere er den faktureringsansvarlige bygningsejeren med direkte kundeforhold til energileverandøren. Definitionen af hhv. slutkunder og slutbrugere fremgår af § 2, nr. 10 og 11, og er skitseret i boks 1 nedenfor.

Boks 1

Definition af slutkunder og slutbrugere jf. energiplysningsbekendtgørelsen § 2, nr. 10 og 11 og placering af faktureringsansvar.

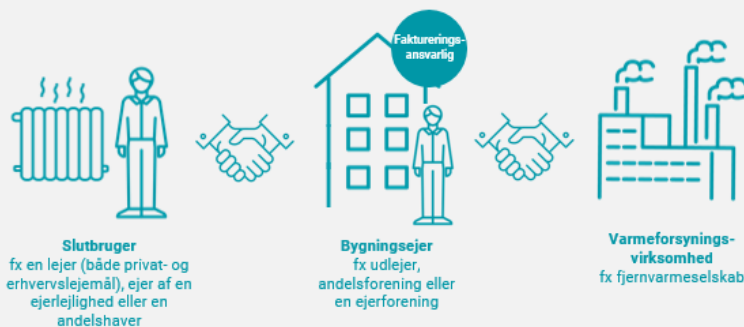
Slutkunde

En slutkunde er defineret som en fysisk eller juridisk person, der køber energi til egen slutanvendelse. For at være slutkunde skal den fysiske eller juridiske person være i et direkte kundeforhold med energivirksomheden og selv forbruge den energi, som denne køber af energivirksomheden.

Slutbruger

En slutbruger er en fysisk eller juridisk person, der bor eller har til huse i en individuel bygning eller en enhed i en ejendom med flere lejligheder eller en bygning til flere formål med opvarmning eller varmt brugsvand fra en central kilde, og som ikke har nogen direkte eller individuel kontrakt med energileverandøren.

Kilde: Energistyrelsen

Regler for fakturering

Regler for oplysning af slutkunder og -brugere fremgår af EU's Energieffektiviseringsdirektiv, som er implementeret i dansk lov ved energiplysningsbekendtgørelsen. Det fremgår af § 8, stk. 1, at den faktureringsansvarlige skal sikre, at slutkunder og slutbrugere modtager en faktura for varmeforbrug på grundlag af det faktiske forbrug eller aflæsninger af varmefordelingsmålere mindst én gang årligt.

Foruden den årlige fakturering er den faktureringsansvarlige pålagt yderligere at oplyse slutkunder og slutbrugere om en række øvrige oplysninger om bl.a. faktisk forbrug, faktiske priser, brændselssammensætning, rangeringskategori og sammenligninger af energiforbrug. Oplysninger er præciseret i § 8, stk. 3-5, jf. boks 2.

Boks 2

Energioplysningsbekendtgørelsen § 8, stk. 3-5

§ 8, stk. 3. Følgende oplysninger skal meddeles slutkunder og slutbrugere i eller sammen med deres fakturaer på en klar og letforståelig måde, når fakturaen er baseret på faktisk varmekonsum eller aflæsninger af varmefordelingsmålere:

- 1) De faktiske aktuelle priser og aktuelt faktisk energiforbrug eller samlede varmeomkostninger og aflæsninger af varmefordelingsmålere.
 - 2) Oplysninger om brændselssammensætningen og de hermed forbundne årlige drivhusgas-emissioner, herunder for slutkunder og slutbrugere, der forsynes via fjernvarme, og en beskrivelse af de forskellige afgifter, gebyrer og takster, der anvendes.
 - 3) Varmedistributionsvirksomhedens rangeringskategori, jf. § 18, stk. 1. Rangeringen skal udarbejdes efter Energistyrelsens rangeringsmodel, der kan findes på ens.dk.
 - 4) Sammenligninger af slutkunders eller slutbrugeres aktuelle energiforbrug med forbruget i samme periode året før, i det omfang oplysningerne om denne periodes energiforbrug haves, i en grafisk fremstilling og korrigeret for graddage.
- ...¹
- 7) En sammenligning med en normeret, gennemsnitlig slutkunde eller referenceslutbruger i samme brugerkategori. I forbindelse med elektroniske fakturaer, jf. stk. 4, kan sådanne sammenligninger i stedet gøres tilgængelige online med henvisning i fakturaerne.

Stk. 4. Den faktureringsansvarlige sikrer, at slutkunder får mulighed for at vælge elektroniske fakturaer og faktureringsoplysninger, jf. stk. 1 og 3, og at de får en let og forståelig redegørelse for, hvordan fakturaen er fremkommet. Fakturaer, der ikke er baseret på faktisk forbrug eller aflæsninger af varmefordelingsmålere, skal indeholde en klar og letforståelig redegørelse for, hvordan det beløb, der er angivet på fakturaen, er beregnet, og som minimum indeholde de oplysninger, der er omhandlet i stk. 3, nr. 4 og 5.

Stk. 5. Den faktureringsansvarlige sikrer, at slutkunder og slutbrugere efter anmodning oplyses om andelen af vedvarende energi i fjernvarmesystemet.

¹ § 8, stk. 3, nr. 5 og 6, omhandler oplysninger om kontraktuelle forhold og klagemuligheder. Oplysningerne er derfor ikke behandlet nærmere i indeværende notat.

Forbrugsoplysninger

Ifølge § 9 skal den faktureringsansvarlige desuden sikre, at slutkunder og slutbrugere, foruden faktureringen, jf. § 8, får stillet forbrugsoplysninger om varmeforbrug til rådighed, der er nøjagtige og bygger på det faktiske forbrug eller aflæsninger af varmefordelingsmålere. Oplysningerne skal som minimum omfatte en oversigt over udviklingen i varmeforbruget.

Den faktureringsansvarlige kan vælge at levere ovenævnte forbrugsoplysninger til slutkunden eller slutbrugeren elektronisk (f.eks. via e-mail eller hjemmeside). Hvis den faktureringsansvarlige vælger at stille oplysningerne til rådighed elektronisk, skal slutkunden og slutbrugeren underrettes herom, jf. energioplysningsbekendtgørelsens § 9, stk. 3.

Såfremt der er installeret fjernaflæste målere eller fjernaflæste varmefordelingsmålere efter energioplysningsbekendtgørelsens § 9, stk. 2, leveres forbrugsoplysninger baseret på faktisk varmeforbrug eller aflæsninger af varmefordelingsmålere til slutkunder og slutbrugere mindst én gang månedligt. Dette krav er dog kun gældende i fyringssæsonen.

Fordeling af omkostninger

Det er i energioplysningsbekendtgørelsens § 12 desuden bestemt, at den faktureringsansvarlige skal sikre, at slutkunder og slutbrugere *gratis modtager* fakturaer og faktureringsoplysninger, jf. § 8, og at slutkunder og slutbrugere har *passende og gratis adgang* til deres forbrugsoplysninger, jf. § 9, jf. dog stk. 3.

Efter energioplysningsbekendtgørelsens § 12, stk. 2, skal fordelingen af omkostningerne ved faktureringsoplysninger om individuelt forbrug af varme og varmt brugsvand i ejendomme med flere lejligheder og bygninger til flere formål udføres uden omkostninger for slutkunder og slutbrugere. Dog kan omkostninger som følge af overdragelsen af opgaven til tredjepart, såsom tjenesteleverandør, som omfatter måling og fordeling samt opgørelse af det faktiske individuelle forbrug i sådanne ejendomme, videreføres til slutkunder og slutbrugere i det omfang sådanne omkostninger er rimelige, jf. § 12, stk. 3.

I tilfælde hvor oplysning om forbrug og fakturering overdrages til en tredjepart, skal betingelserne for forbrugs- og faktureringsoplysninger, jf. energioplysningsbekendtgørelsen, fortsat overholdes. Det vil være den faktureringsansvarlige, jf. definitionen i bekendtgørelsen (angivet i boks 1), der har ansvaret for, at kravene til forbrugs- og faktureringsoplysninger overholdes. Så på trods af, at den faktureringsansvarlige har overdraget opgaver til en tredjepart, så vil det ikke være muligt for den faktureringsansvarlige at aftale sig ud af sine forpligtelser over for slutkunder og slutbrugere. Det vil derfor altid være den faktureringsansvarlige, der har ansvaret for, at slutkunder og slutbrugere får stillet forbrugs- og faktureringsoplysninger til rådighed efter betingelserne.

Supplerende oplysninger

Energioplysningsbekendtgørelsen § 10 indeholder desuden bestemmelser om varmedistributionsvirksomheders pligt til at sikre adgang til forbrugsdata, jf. boks 3.

Boks 3

Energioplysningsbekendtgørelsen § 10

§ 10. Varmedistributionsvirksomheder skal sikre, at slutkunder med fjernaflæste varmeenergimålere, der ikke aflæses via drive-by-teknologi¹, har let og gratis adgang til supplerende oplysninger om hidtidigt forbrug, som giver mulighed for, at slutkunden kan foretage detaljeret kontrol. De supplerende oplysninger om hidtidigt forbrug skal omfatte:

- 1) De samlede oplysninger om energiforbrug for mindst de foregående tre år eller perioden fra indgåelse af leveringsaftalen, hvis den er kortere end tre år.
- 2) Detaljerede oplysninger om forbrugstidspunktet for en hvilken som helst dag, uge, måned og år. Disse oplysninger stilles til rådighed for slutkunderne via internettet eller målergrænsefladen for en periode på mindst de foregående 24 måneder eller perioden siden aftaleindgåelsen, hvis den er kortere. Oplysninger, jf. 1. pkt. skal stilles til rådighed for slutkunderne så tæt på realtid som teknisk muligt.

Ovenstående bestemmelse siger, at slutkunder med fjernaflæste målere, der ikke baserer sig på drive-by-teknologi, skal have adgang til de samlede oplysninger om deres forbrug tre år tilbage i tiden. Inden for en periode på to år skal slutkunden dertil kunne se detaljerede oplysninger om forbrug for et hvilket som helst døgn, uge, måned eller år. Hvis leveringsaftalen med varmedistributionssselskabet er kortere end de ovennævnte to eller tre år, gælder forpligtelsen dog kun for perioden siden leveringsaftalens indgåelse.

Der skal være installeret fjernaflæste målere hos alle slutkunder inden 1. januar 2027, medmindre dette ikke er omkostningseffektivt. Regler om varmemålere er fastsat i målerbekendtgørelsen. Det bemærkes, at målerbekendtgørelsen er en del af Social- og Boligministeriets ressort.

Energioplysningsbekendtgørelsen fastsætter krav til hvilke data, der skal leveres, at dette skal ske uden ekstraomkostninger, og at dette skal ske på en nem måde for forbrugeren. Bekendtgørelsen fastsætter ikke detaljerede regler om, hvordan data skal leveres, herunder formater, metadata mv. for forbrugsoplysningerne. Hjemmelsbestemmelsen i varmforsyningslovens § 28 a, stk. 3, er påtænkt anvendt til at gennemføre regler om faktureringsoplysninger og adgang til forbrugsoplysninger, i det omfang det skulle vise sig nødvendigt til at sikre gennemførelse af EU-direktivet

¹ Ved anvendelse drive-by-teknologi bliver måleren aflæst ved at passere måleren på kort afstand. Dvs. at aflæsningen ikke er fuldautomatiseret.

om energieffektivitet. Såfremt der ønskes at fastsætte krav, der går ud over kravene fastsat i direktivet, vil det skulle vurderes, hvorvidt der er tilstrækkelig hjemmelsgrundlag i varmforsyningsloven for indførelse af sådanne krav eller regler.

Anmeldelsesbekendtgørelsen

Anmeldelsesbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 951 af 22. juni 2022) indeholder bestemmelser vedr. anmeldelse af tariffer, omkostningsfordelinger og andre betingelser for levering af fjernvarme samt varmeproduktionsomkostninger til brug for fastsættelse af prisloft m.v.

Anmeldelsespligten påhviler virksomheder, der leverer opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas, og som er omfattet af varmforsyningslovens § 20, stk. 1.

Anmeldelser skal ske til Forsyningstilsynet.

Pligten omfatter anmeldelse af (§ 3, stk. 1 og 2):

- tariffer,
- omkostningsfordeling på anlæg med forenet produktion og
- andre betingelser for levering af opvarmet vand, damp eller gas
- investerings- og henlæggelsesplan
- forrentning af indskudskapital og
- regnskabsoplysninger til eftervisning af tariffer.

Herudover omfatter pligten, hvor det er relevant, oplysning om grundlaget, herunder

- budgetter,
- almindelige bestemmelser for fjernvarmelevering og tekniske leveringsbestemmelser,
- bestemmelser om renter og gebyrer og inddrivelse af restancer, og
- leveringsaftaler.